

Abstrakt

Tato disertační práce se zabývá myšlením a představami o japonské architektuře v západním, hlavně evropském diskurzu mezi lety 1945 a 1970. Někteří architekti zaznamenali překvapivé podobnosti mezi principy moderní architektury a tradičním Japonskem poprvé ve dvacátých letech, po druhé světové válce pak tyto podobnosti vyvolaly mezi architekty široký zájem. Tento zájem odrážela bohatá publikační činnost, která nemá ve svém záběru a hloubce obdobu, pokud jde o neevropské civilizace.

Cílem této práce je zmapovat takto vzniklou rozpravu, určit hlavní témata, která byla s Japonskem spojována, a ukázat jejich širší význam. Zdrojem jsou především tištěná prameny: architektonické časopisy a knihy o architektuře. Hodí se tu dobře pojem “obraz,” protože jde o reprezentaci jedné kultury v jiné; zajímají nás dějiny idejí, ale i vizuální reprezentace hlavně pomocí fotografie. Tento výzkum zároveň řeší obecné otázky porozumění “jinému”.

Hlavní část práce tvoří analýza různých reprezentací Japonska v tištěných médiích o architektuře. Abychom prozkoumali počátky tohoto myšlení, začínáme podrobněji u dvou píšících architektů ze 30. let 20. století – Tecuró Jošidy a Bruno Tauta, a dále sledujeme psaní o Japonsku u mnoha dalších architektů, mezi nimiž nejznámější je asi Walter Gropius. Sledujeme také vývoj diskuse o Japonsku v evropských architektonických časopisech. Postupně tak také určujeme hlavní témata, spojená s tradičním japonským stavěním a později i proměny diskuse tváří v tvář překotnému vývoji Japonska.

Třetí část pak pracuje se stejnými zdroji, ale z odlišné perspektivy. Klíčové pojmy, frekventované v západních diskusích o japonské architektuře a kultuře, např. konstrukce, standardizace, nebo příroda, jsou představeny ve vztahu k dobovým diskusím v Evropě. Na konci se podobným způsobem samostatná studie věnuje komplexnímu pojmu prostoru.

